

Bouwportret: Bert van Leeuwen

U bouwt mee met...

Bert van Leeuwen is sinds 2003 betrokken bij de Bataviawerf als leermeester scheepstimmeren en intensief bezig met het onderhoud van de Batavia. Maar zijn betrokkenheid bij de Bataviawerf is al in een eerder stadium begonnen.

Ik ben geboren in 1956 in Wormerveer (Zaanstad). Toen ik op de kleuterschool zat wilde ik alleen maar tekenen en nog meer tekenen. Ik moest zelfs een keer nablijven omdat ik niet wilde plakken. In de eerste klas van de lagere school keek ik het liefst naar buiten, want daar lag mijn gestolen wereld. Na de MAVO ging ik naar de Grafische MTS in Amsterdam en behaalde mijn diploma. Daarna heb ik 14 maanden als gewondenverzorger gediend in het Nederlandse leger, tijdens de Koude oorlog, want het was ontzettend koud, de winter van 1978/79.

Twaalf jaar lang was ik grafisch tekenaar/vormgever. Eerst bij de provincie Noord-Holland en het laatste jaar op het eiland Terschelling. Mijn vrouw kon werk krijgen in Almere als verpleegster en wij en onze twee zoons verhuisden naar Lelystad. Ik ging veel en vaak naar de Bataviawerf en werd verliefd op het beeldsnijwerk. Ik vroeg aan Cees Van Soestbergen, meester beeldsnijder, of ik hier mocht werken. Hij gaf me een fotokopietje mee van een 17^e eeuws gevelornamentje en zei: 'Snij dat maar in hout, als je klaar bent zie ik je wel terug.' Na een maand stond ik er weer met mijn proeve en Cees zei: 'Een leuk kopje.' Ik werd aangenomen in 1993 en zo werkte ik twee jaar lang als beeldsnijder op de Bataviawerf en leerde ontzettend veel. Samen met mijn collega's sneden wij kardinaalsmutsen, de kleine cartouche en het grote cartouche met de Andreaskruisen, gillingen, ballusters en balustrade en het verguld- en schilder

werk van het prachtige VOC schip de Batavia. Een mooie afsluiting van dit leertraject was toen we met de Batavia deelnamen aan Sail Amsterdam in augustus 1995. De belangstelling voor de Batavia was overweldigend, het leek wel of iedereen naar ons schip kwam kijken.

Hierna heb vier jaar lang de opleiding op het ROC gevolgd voor primair- en voortgezet timmeren. Ik heb zeven jaar als timmerman in de bouw gewerkt en lesgegeven op het Scheepvaartmuseum in Amsterdam als leermeester beeldsnijden.

In 2003 was er een vacature leermeester op de Bataviawerf en ik werd aangenomen. De eerste drie jaar had ik een jaarcontract, maar ik was dolblij met het werk op de werf. De eerste jaren heb ik met deelnemers gewerkt aan de bouw van De Zeven Provinciën. Ik heb daarna een half jaar lang als interim scholingscoördinator gewerkt. Na deze periode heb ik met collega Tiemen Pasterkamp en een aantal deelnemers, het rechte wulf, onderdeel van de spiegel van De 7 Provinciën, gesneden en geschilderd.

De laatste drie jaar werk ik samen met collega leermeester Stijn Somers, een gemotiveerde groep vaste vrijwilligers en een wisselende groep deelnemers, aan het onderhoud van de Batavia. Voor sommige deelnemers aan het scholingsproject is het een opstap naar een nieuw vak. Maar dit gaat niet altijd van een leien dakje. Een deelnemer kwam te laat op het werk. Ik zei: 'Je bent te laat op je werk.' Hij zei: 'Van jou raak ik in de stress.' Ik zei: 'Er zijn twee mogelijkheden om dat te voorkomen, of je komt op tijd of je zoekt een baas waar je niet op tijd hoeft te komen.' Ik zag hem nooit meer terug. Maar gelukkig willen de meeste deelnemers wel wat opsteken en zien de mogelijkheden die hun geboden worden.

Voor de deelnemers aan ons scholingsproject is de Bataviawerf, in mijn beleving, een bijzondere werf, waar men de kans krijgt om te bouwen aan zichzelf en een wonderschoon schip.

